

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

DKOW-WOKW-AS-021 / 9 /12

Pan

Marek Pleśniar Prezes

Ogólnopolskiego Stowarzyszenia

Kadry Kierowniczej Oświaty

Szanowny Panie Prezencie

odpowiadając na pismo w sprawie projektu *ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw* dziękuję za uwagi do projektu i przekazuję poniższe wyjaśnienia:

W Ministerstwie Edukacji Narodowej został przygotowany projekt ustawy zmieniający *ustawę o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw*.

Projekt ustawy zakłada przedłużenie czasu potrzebnego niektórym samorządom i dyrektorom szkół podstawowych na odpowiednie przygotowanie szkół do obniżenia wieku rozpoczynania spełniania obowiązku szkolnego do sześciu lat.

O dwa lata wydłużono okres, w którym o podjęciu nauki w szkole podstawowej przez dziecko sześciolatnie decydują rodzice. Obowiązek szkolny dla dzieci sześciolatków zgodnie

z projektem zostanie wprowadzony od 1 września 2014 roku, czyli dla dzieci urodzonych w 2008 roku.

Odnosząc się do uwag zgłoszonych przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty uprzejmie wyjaśniam:

1. W roku szkolnym 2011/2012 sześciolatki uczęszczają do blisko 90% szkół podstawowych. Są uczniami klas I szkół podstawowych lub wychowankami prowadzonych w tych szkołach oddziałów przedszkolnych. Jednakże należy podkreślić, że w 92 gminach (6 gmin miejskich, 10 gmin miejsko-wiejskich, 76 gmin wiejskich) nie ma ani jednego dziecka w klasie I szkoły podstawowej. Ponadto, w 113 gminach do klas I uczęszcza nie więcej niż 3% populacji sześciolatków. W 97 ze 113 gmin do szkoły uczęszcza jedno bądź dwoje dzieci w wieku lat sześciu. Pozostawienie

aktualnego terminu wejścia w życie obowiązku szkolnego dla dzieci sześciolletnich spowodowałoby, że w 205 gminach z początkiem roku szkolnego 2012/2013 w szkołach podstawowych spotkałyby się niemalże wszystkie dzieci sześciol- i siedmioletnie. Taka sytuacja mogłaby znacznie utrudnić zapewnienie w tych szkołach odpowiednich warunków kształcenia i opieki uczniom klas I - III.

2. Ministerstwo Edukacji Narodowej tworzy system zewnętrznego wspomaganie placówek oświatowych. Głównym zadaniem tego systemu ma być przygotowanie kompleksowej oferty bezpośredniego wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek. W Ośrodku Rozwoju Edukacji jest realizowany projekt systemowy „System doskonalenia nauczycieli oparty na ogólnodostępnym kompleksowym wspomaganie szkół” (Priorytet III Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Działanie 3.3., Poddziałanie 3.3.1.). Projekt ten ukierunkowany jest przede wszystkim na opracowanie i wdrożenie nowych rozwiązań systemowych, wiążących system doskonalenia nauczycieli z organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla przedszkoli, szkół i placówek oraz dostępu do zasobów edukacyjnych w bibliotekach pedagogicznych. Działania przewidziane w ww. projekcie są kontynuacją prac zapoczątkowanych w projekcie systemowym „Wzmocnienie systemu wspierania rozwoju szkół ze szczególnym uwzględnieniem doskonalenia nauczycieli i doradztwa metodycznego”, w którym zostały zaprezentowane możliwe rozwiązania systemowe służące wdrożeniu nowego systemu wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek. W roku 2012 planowane jest uruchomienie kolejnego projektu systemowego „Bezpośrednie wspomaganie rozwoju szkół poprzez wdrożenie zmodernizowanego systemu doskonalenia nauczycieli”, w ramach którego możliwe będzie sfinansowanie realizacji w zgłoszonych szkołach nowych form wspomaganie (rocznych ofert doskonalenia wybranego aspektu pracy szkoły oraz udziału nauczycieli w sieciach współpracy i samokształcenia).
3. Jednym z głównych, obecnie realizowanych zamierzeń Rządu jest upowszechnienie wychowania przedszkolnego dzieci w wieku 3-5 lat. Obecnie roczne przygotowanie przedszkolne sześciolatków jest finansowane z dochodów własnych gminy. Po ustawowym obniżeniu wieku rozpoczynania spełniania obowiązku szkolnego do sześciu lat, edukacja sześciolatków w szkole podstawowej będzie finansowana z części oświatowej subwencji ogólnej. Dzięki takiemu rozwiązaniu gminy uzyskają wolne środki, które będą mogły wykorzystać na tworzenie nowych miejsc w przedszkolach dla dzieci w wieku 3-5 lat.

4. Zadania dotyczące edukacji przedszkolnej są obecnie i nadal będą współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu IX Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Szczegółowy opis tego Priorytetu w ramach Działania 9.1 *Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty* przewiduje różne obszary wsparcia w zakresie edukacji przedszkolnej. W Poddziałaniu 9.1.1 *Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej*, projekty konkursowe dotyczą: tworzenia przedszkoli (w tym również uruchamiania innych form wychowania przedszkolnego) na obszarach i w środowiskach o niskim stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej (w szczególności na obszarach wiejskich), wsparcia istniejących przedszkoli (w tym również funkcjonujących innych form wychowania przedszkolnego) w celu umożliwienia większej liczbie dzieci korzystania z wychowania przedszkolnego np. poprzez wsparcie dla placówek zagrożonych likwidacją, wydłużenie godzin pracy placówek, uruchomienie dodatkowych oddziałów, zatrudnienie dodatkowego personelu itp. Za realizację działań w ramach Priorytetu IX PO KL odpowiedzialne są samorządy województw, jako instytucje pośredniczące. We wszystkich województwach realizacja działań rozpoczęła się w 2008 r. Na powyższy cel zaplanowano w latach 2007-2013 łącznie ponad 243 mln euro. Dodatkowo, w celu umożliwienia dalszego rozwoju edukacji przedszkolnej, kwota przeznaczona na realizację Poddziałania 9.1.1 została zwiększona o 126,6 mln euro, z czego 62,5 mln euro zostało przekazane z Priorytetu III PO KL. Łącznie kwota ta wzrosła do 369,8 mln euro. Według danych na dzień 31 grudnia 2011 r. podpisano 1 322 umowy i zakontraktowano środki w wysokości ponad 901 766 tys. zł. Oprócz powyższego programu, wszystkie organy prowadzące (zarówno osoby prawne - m.in. gminy, jak i osoby fizyczne) mogą występować o dodatkowe fundusze przewidziane w innych programach (np. Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności oraz programach regionalnych) z przeznaczeniem na projekty inwestycyjne dotyczące remontów, modernizacji, wyposażenia w sprzęt budynków, w których planuje się prowadzenie wychowania przedszkolnego. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w ramach działania 3.2 *Tworzenie mikroprzedsiębiorstw* w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zaplanował środki na tworzenie nowych placówek przedszkolnych (wraz z odpowiednim zapleczem) na obszarach wiejskich.

5. Nowelizacja ustawy o systemie oświaty, uchwalona w dniu 7 września 2007 r., (Dz. U. Nr 181, poz. 1292), pozwoliła na tworzenie innych niż przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach form wychowania przedszkolnego. Ze wstępnych danych Systemu Informacji Oświatowej (według stanu na dzień 30 września 2011 r.) wynika, że od roku 2008 powstało 1422 publicznych i niepublicznych punktów przedszkolnych oraz zespołów wychowania przedszkolnego (w tym na wsi 907). W 2010 r. placówek tych było ogółem 1240 (w tym na wsi 883). W 2009 r. było to odpowiednio 819 i 650. Największy przyrost można odnotować w przypadku punktów przedszkolnych - ich liczba wzrosła do 1325.

Od 2008 r. liczba przedszkoli (publicznych i niepublicznych) zwiększyła się o 1262. Obecnie ich liczba wynosi 9 331 (w tym na wsi 3 049). W 2010 r. było ich 8 821, w tym na wsi 2 906 (w 2009 r. odpowiednio - 8 470 i 2 835). W tym samym czasie zwiększyła się o 2 737 liczba oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Obecnie jest ich 14 163 (w tym na wsi 9 377). W 2010 r. było ich 12 570 (w tym na wsi 8 576), w 2009 r. - 11 931 (na wsi 8 215), zaś w 2008 r. 11 161 (na wsi 7 906).

Należy podkreślić, że od roku szkolnego 2011/2012 dziecko w wieku 5 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego (art. 14 ust. 3 ustawy o systemie oświaty). Obecnie w Polsce wychowaniem przedszkolnym objętych jest ogółem już 71,8% dzieci w wieku 3-5 lat. Na wsi odsetek ten wynosi 51,9%.

6. Należy podkreślić, że działania podejmowane przez Rząd mają na celu zwiększenie wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego w Polsce, tak by w niedalekiej przyszłości był on porównywalny do innych krajów Unii Europejskiej. W konkluzjach Rady Unii Europejskiej z 12 maja 2009 r. w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia („ET 2020”) ustalono poziomy odniesienia dla polityki państw członkowskich do roku 2020. Jeden z tych poziomów określa, że co najmniej 95% dzieci między czwartym rokiem życia a wiekiem obowiązkowego kształcenia powinno uczestniczyć w zorganizowanych formach edukacji.

2 powierzenia
w/z MINISTRA
PODSEKRETARZ STANU
Joanna Berdzik